

TIEDOTE
23.6.2021

Luottamus uutisiin vahvistui koronapandemian aikana

Suomalaisten luottamus uutisiin kasvoi koronapandemian aikana, selviää Oxfordin yliopiston Reuters-instituutin Digital News Report 2021 -kyselytutkimuksesta. Luottamus uutisiin vahvistui useimmissa muissakin tutkimukseen osallistuneissa maissa.

Suomalaisista 73 prosenttia kertoo luottavansa itse seuraamiinsa uutisiin, mikä on 4 prosenttiyksikköä edellisvuotista enemmän. Useimpiin uutisiin luottavien suomalaisten osuus puolestaan kasvoi peräti 9 prosenttiyksiköllä 65 prosenttiin. ”Todennäköisin syy näin selvään luottamuksen kasvuun on koronapandemia”, kertoo Suomen maaraportista vastannut Tampereen yliopiston tutkija **Esa Reunanen**.

Suomessa uutisiin luottavien osuus oli aiempien vuosien tavoin vertailun suurin, ja ero useimpiin muihin maihin kasvoi. Suomalaisten melko suuren luottamuksen on ajateltu johtuvan suomalaisten yleisestä luottamuksesta instituutioita kohtaan. Aiemmin luottamus uutisiin on ollut laskussa Suomessa, kuten myös useissa muissa tutkimuksen maissa. ”Aiempien vuosien laskussa on ollut viitteitä yhteiskunnan polarisoitumisesta. Kriisiaikoina taas on tyypillistä, että kansan luottamus demokratiaan ja politiikkaan korostuu. Mielenkiintoista nähdä, millaisia tutkimustuloksia saadaan pandemian jälkeen,” pohtii Media-alan tutkimussäätiön johtaja **Noora Alanne**.

Myös luottamus sosiaalisen median ja hakukoneiden uutisiin kasvoi hieman viime vuoteen verrattuna. Sosiaalisen median uutisiin sanoi luottavansa 18 prosenttia (2020: 16 %) ja hakukoneiden uutisiin 30 prosenttia (2020: 26 %) suomalaisista. Suomessa ero luottamuksessa uutisiin ylipäänsä ja uutisiin sosiaalisessa mediassa on suurempi kuin missään muussa tutkimuksen maassa.

Suomalaisista 38 prosenttia oli törmännyt väärään tai harhaanjohtavaan tietoon koronaviruksesta. Huolestuttavimpana väärän koronatiedon lähteenä suomalaiset pitivät yleisimmin aktivisteja tai aktivistiryhmiä (20 %), Suomen hallitusta (18 %) tai tavallisia ihmisiä (17 %). Toimittajia tai uutisorganisaatioita piti huolestuttavimpana 7 prosenttia suomalaisista.

”Suomalaisen ja Suomessa puhutuilla kielillä toimivan median rooli on vain korostunut poikkeusaikoina. Tosiasioita esittävä ja avointa keskustelua ylläpitävä uutistoiminta luo laajoja positiivisia vaikutuksia kaikkialle yhteiskuntaan. Sen arvoa ei voi mitata pelkästään rahalla”, kommentoi raportissa liikenne- ja viestintäministeri **Timo Harakka**.

Suomalaiset kertoivat nähneensä väärää tai harhaanjohtavaa tietoa koronaviruksen lisäksi politiikasta (32 %), ilmastonmuutoksesta (26 %) sekä maahanmuutosta (25 %). Pääasiallisena uutislähteenään perinteisiä julkaisukanavia käyttävät kertoivat kohdanneensa väärää tietoa keskimääräistä vähemmän, kun taas pääasiallisesti verkosta uutisensa hakevat olivat kohdanneet muita yleisemmin erityisesti koronavirukseen ja julkisuuden henkilöihin liittyvää harhatietoa.

Suomen maaraportissa tutkimustuloksia kommentoivat liikenne- ja viestintäministeri **Timo Harakka**, HS Vision toimittaja **Veera Luoma-Aho**, Kaleva Median sisältöliiketoiminnan johtaja **Niiles Nousuniemi**, kirjoittaja ja somevaikuttaja **Emmi Nuorgam**, työelämäprofessori ja toimittaja **Reetta Rätty** sekä valtioneuvoston kanslian johtava viestintäasiantuntija **Jussi Toivanen**.

Reuters-instituutin Digital News Report -tutkimus vertaa uutisten käyttöä 46 maassa. Tiedot perustuvat kyselyyn, johon kussakin maassa osallistuu noin 2 000 vastaajaa. Tutkimus tehdään vuosittain, ja Suomi on ollut mukana vuodesta 2014.

Lisätietoja

Noora Alanne, johtaja, Media-alan tutkimussäätiö
p. 050 442 1507, noora.alanne@mediaalansaatio.fi

Esa Reunanen, tutkija, Tampereen yliopiston Journalismin, viestinnän ja median tutkimuskeskus (COMET)
p. 050 318 5943, esa.reunanen@tuni.fi

<https://www.mediaalantutkimussaatio.fi/tutkimukset/reuters/>